

กระทู้ถามที่ ๒๐๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่ง ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษา

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

จากการที่การอาชีวศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและมีอิทธิพลต่อความมั่นคงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เมื่อการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศได้รับการส่งเสริมและมีอัตราการขยายตัว แรงงานที่ต้องการในระบบเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม เรียกร้องให้อาชีวศึกษา ต้องเข้ามาช่วยเหลือเพื่อพัฒนาแรงงานให้มีความรู้ความสามารถตามที่ระบบเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ต้องการอัตราการเลือกเรียนอาชีวศึกษาจึงสอดคล้องกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ การจัดการอาชีวศึกษาจึงเป็นภารกิจสำคัญในการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา โดยเฉพาะในช่วงของการปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี และนโยบาย Thailand ๔.๐ ที่มุ่งเน้นการผลิต และพัฒนาคนให้สามารถผลิตนวัตกรรมและใช้เทคโนโลยีในการสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ ในด้านต่าง ๆ อาทิ การเกษตรสมัยใหม่ (Smart Farming), ผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Smart Enterprise), อุตสาหกรรมยุค ๔.๐ (Industry), เศรษฐกิจระบบชีวภาพ และแนวทางการตลาดเป็นตัวนำการผลิต ฯลฯ จากปาฐกถาพิเศษของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี เรื่อง ผู้เรียนอาชีวศึกษาคือ ผู้ทรงคุณค่าของสังคมในงานอาชีวศึกษาทวิภาคีไทย ณ Exhibition Hall ๗ - ๘ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็คเมืองทองธานี วันศุกร์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ (ที่มา รัฐบาลไทย Royal Government) แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลได้ให้ความสำคัญต่อการอาชีวศึกษาว่าผู้เรียนอาชีวศึกษาเป็นบุคคลที่มีคุณค่า มีขีดความสามารถและมีทักษะสำคัญต่อการพัฒนาชาติ ตลอดจนการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

จากความสำคัญของการอาชีวศึกษาที่กล่าวข้างต้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและการจัดการศึกษาของชาติได้ให้ความสำคัญต่อการจัดการอาชีวศึกษา โดยบัญญัติไว้ในมาตราที่ ๒๐ ว่าการจัดการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพให้จัดในสถานศึกษาของรัฐ สถานศึกษาของเอกชน สถานประกอบการ หรือโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องซึ่งต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

ขึ้นเป็นกฎหมายเฉพาะสำหรับการจัดการอาชีวศึกษา โดยเหตุผลของการตรากฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะให้มีกลไกขับเคลื่อนการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาที่สำคัญ ๒ ส่วน ได้แก่

๑. คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทำหน้าที่ควบคุมดูแลการจัดการอาชีวศึกษา รวมทั้งการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอาชีวศึกษา

๒. สถาบันการอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานการศึกษาที่จัดการศึกษาอาชีวศึกษา ทั้ง ๓ ระดับ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

นอกจากนี้เจตนารมณ์ที่สำคัญของกฎหมายฉบับนี้มุ่งให้มีการจัดการอาชีวศึกษาที่ดำเนินการอย่างเป็นเอกภาพด้านนโยบายและมีการกระจายอำนาจและหลักปฏิบัติเพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมและประสิทธิภาพเกิดผลสำเร็จแก่ประชาชนโดยเฉพาะนักเรียน และนักศึกษาอันจะเป็นการสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติอีกด้วย

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ปัจจุบัน สถาบันการอาชีวศึกษา ทั้ง ๒๓ แห่ง สามารถผลิตผู้เรียนทั้งในระดับ ปวช. ปวส. และระดับปริญญาตรีที่มีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่อง โดยในระดับปริญญาตรีสามารถผลิตบัณฑิตด้านเทคโนโลยีเข้าสู่ตลาดแรงงานได้จำนวน ๑๓,๗๘๔ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ที่มา : ศูนย์ประสานงานสถาบันการอาชีวศึกษา) ส่งผลให้ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษามีงานทำและสร้างความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันฯ อย่างดียิ่ง ผลงานวิจัยของผู้เรียน (คุณภาพบัณฑิต) มีผลต่อการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น และสถานประกอบการ (การจัดประชุมวิชาการระดับสถาบัน) อีกทั้งยังเป็นการสร้างเส้นทางอาชีพของผู้เรียนหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิตลดความเหลื่อมล้ำและขยายโอกาสทางการศึกษา (อยู่ในชนบทสามารถศึกษาสายอาชีพได้ถึงระดับ ปริญญาตรี, เชิงคุณภาพ)

ดังนั้น เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษามีคุณภาพและประสิทธิภาพ เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาตินโยบายรัฐบาลและสอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษา กระผมในฐานะผู้แทนราษฎรที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของชาติ จึงขอเรียนถามว่า

๑. ประเด็นการได้มาซึ่งคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

โดยที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษาเป็นรูปแบบการบริหารที่เป็นองค์คณะบุคคล กฎหมายบัญญัติให้มีการจัดตั้งขึ้น ให้มีหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๐ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ รวมทั้งมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อเท็จจริงที่นำไปสู่ปัญหา

ตามที่ประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้พ้นจากการดำรงตำแหน่งตามวาระเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๐ ปัจจุบันยังไม่มีแต่งตั้งคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์

และวิธีการเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของ กรรมการในคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้มีการสรรหาภายใน ๖๐ วัน ทั้งนี้ได้เริ่มกระบวนการสรรหากรรมการไปแล้ว และต่อมาได้มีการยกเลิกกฎกระทรวงฉบับดังกล่าว และได้มีการออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวน คุณสมบัติหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา การเลือก วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ ขึ้นใหม่ ซึ่งกำหนดให้มีการสรรหา ภายในระยะเวลา ๙๐ วัน ทั้งนี้คณะกรรมการคัดเลือกได้เสนอรายชื่อเพื่อแต่งตั้ง ตามประกาศ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง รายชื่อผู้แทนองค์กรและผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการเสนอชื่อ ที่มีคุณสมบัติ เข้ารับการสรรหา การเลือกกรรมการในคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ แล้ว จนปัจจุบันยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการอาชีวศึกษาชุดใหม่ แต่อย่างไรซึ่งส่งผลเสียต่อการขับเคลื่อน การบริหารจัดการอาชีวศึกษา ตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อคำถามในประเด็นนี้ ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ว่า

๑.๑ เมื่อมีการสรรหาประธานกรรมการและกรรมการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ครั้งที่ ๑ ตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกประธานกรรมการ และกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ เรียบร้อยแล้วเหตุใดจึงไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่คัดเลือกได้ ขอทราบรายละเอียด

๑.๒ มีเหตุผลความจำเป็นใด จึงต้องออกกฎกระทรวง กำหนดจำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา การเลือก วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของประธาน กรรมการและกรรมการในคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๒ ฉบับใหม่ ทั้งนี้ได้เริ่มกระบวนการสรรหากรรมการไปแล้ว ขอทราบรายละเอียด

๑.๓ เมื่อกฎกระทรวงฯ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีการสรรหาประธานกรรมการ และคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภายใน ๙๐ วันแล้ว เหตุใดจึงยังไม่มีการแต่งตั้งให้เป็นไปตามที่ กฎหมายกำหนดหรือมีเจตนาละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ขอทราบรายละเอียด

๒. ประเด็นการไม่สนับสนุนการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของสถาบันการอาชีวศึกษา และสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร ตามบทบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

เจตนารมณ์ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ เห็นสมควรกำหนดให้มีสถาบัน การอาชีวศึกษาซึ่งเป็นสถานศึกษาของรัฐที่จัดการอาชีวศึกษาต่อเนื่องจากระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงต่อยอดไปจนถึงระดับปริญญาสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการที่มีความพิเศษ ที่มุ่งผลิตนวัตกรรม ที่มีทักษะ Hands - on Head - on และ Heart - on ซึ่งมีความแตกต่างจาก การจัดการศึกษาอุดมศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นของรัฐที่กำกับควบคุมและดูแลโดยกระทรวง

การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) โดยมีสถาบันการอาชีวศึกษามีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นส่วนราชการในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีการจัดการอาชีวศึกษาที่ดำเนินการอย่างเป็นเอกภาพในด้านนโยบายและมีการกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพในทุกระดับมีคุณภาพและประสิทธิภาพเกิดผลสำเร็จแก่ประชาชน โดยเฉพาะนักเรียนและนักศึกษา อันจะเป็นการสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ

ข้อเท็จจริงที่นำไปสู่ปัญหา

จากการให้สัมภาษณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ ที่วิทยาลัยการอาชีวศึกษาปทุมธานีว่า จะสนับสนุนให้สถาบันการอาชีวศึกษาผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพตามความเป็นเลิศของสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ โดยต้องสอดคล้องกับความต้องการด้านแรงงานของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อยกระดับความสามารถของผู้เรียนและผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการอาชีวศึกษาให้มีความสามารถในการแข่งขัน ทักษะความเชี่ยวชาญที่ทำงานได้ทันที และมีทักษะด้านความคิดและอารมณ์ที่สอดคล้องกับโลกการทำงาน ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนในอนาคต แต่จากการให้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้ให้ข่าวต่อสื่อมวลชนทำนองว่า “มีนโยบายให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาค้นหาจุดเด่นของวิทยาลัย ต้องกล้ายุบบางสาขา ไม่ควรห่วงเงินอุดหนุนรายหัวลดลง และวิทยาลัยอาชีวศึกษาไม่จำเป็นต้องเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรีเพราะบางแห่งอาจไม่มีความถนัดและครูไม่มีความพร้อม ควรปล่อยให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นผู้จัดการเรียนการสอน”

(ที่มา มติชน URL : https://www.matichon.co.th/newsmonitor/news_๒๔๒๓๙๕๕)

ซึ่งจากการให้สัมภาษณ์สื่อมวลชนดังกล่าว ได้สร้างความหวาดวิตกแก่ผู้ที่เข้าเรียนอาชีวศึกษารวมถึงผู้ปกครองเกิดความไม่มั่นใจในคุณภาพและความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งการให้สัมภาษณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมิได้ศึกษาและคำนึงถึงพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ถ่องแท้ ซึ่งมาตรา ๙ ประกอบมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจัดการอาชีวศึกษาได้ทั้งระดับขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรี สายเทคโนโลยี หรือสายปฏิบัติการ ไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้บทการตอบสัมภาษณ์ดังกล่าวยังมีทิศทางขัดแย้งกับนโยบายของเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (ดร.สุเทพ แก่งสันเทียะ) เมื่อครั้งให้สัมภาษณ์ในวันเข้ารับตำแหน่งใหม่ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ ที่มีนโยบายจะสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการอาชีวศึกษา ทั้ง ๒๓ แห่งทั่วประเทศที่มีการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสังกัดได้ทราบโดยทั่วกันแล้ว ส่งผลให้บุคลากร ในสังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษามีความสับสนในทิศทางการกำหนดนโยบายของผู้บริหารระดับสูง
ในกระทรวงศึกษาธิการ

ข้อคำถามในประเด็นนี้ ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ว่า

๒.๑ เหตุใดท่านจึงกล่าวให้สัมภาษณ์ในลักษณะที่มีความขัดแย้งกันเองของนโยบายที่จะไม่
สนับสนุนให้สถาบันการอาชีวศึกษาจัดการศึกษาถึงระดับปริญญาตรี ทั้งที่อยู่ในช่วงเวลาที่แตกต่างกันไม่ถึง
๑ เดือน เป็นการแสดงความจงใจใช้หรือไม่ที่จะละเว้นการปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย
ขอทราบรายละเอียด

๒.๒ จากคำให้การสัมภาษณ์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการที่ว่า “วิทยาลัยอาชีวะ
ไม่จำเป็นต้องเปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี เพราะบางแห่งอาจไม่มีความถนัดและครูไม่มีความพร้อม
ควรปล่อยให้กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เป็นผู้จัดการเรียนการสอน
เหล่านี้” ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการทราบหรือไม่ว่า กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจ
และหน้าที่ที่จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการกำหนดตำแหน่งคณาจารย์ประจำหลักสูตรการจัดการศึกษา
ระดับปริญญา ที่กำหนดไว้ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
ระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๘ หรือเป็นการแสดงความจงใจใช้หรือไม่
ที่จะละเว้นการปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมาย ขอทราบรายละเอียด

๓. ประเด็นการกำหนดนโยบายในการพัฒนารูปแบบโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ
และกำหนดแนวทางการบูรณาการการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.)
ร่วมกับคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด (กศจ.)

ตามที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้ตอบกระทู้ถามที่ ๐๐๘ ร. ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา หน้า ๖๒ เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษที่ ๒๔๕ ง วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ คำถามที่ ๔
ตอบนายบัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดระยอง ว่า
กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายในการพัฒนารูปแบบโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการและกำหนดแนวทาง
การบูรณาการการทำงานของส่วนราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ตั้งอยู่ใน
ภูมิภาคร่วมกับคณะกรรมการการศึกษาจังหวัด (กศจ.) ออกเป็น ๓ รูปแบบ โดยรูปแบบที่ ๑
ให้มีการแก้ไขกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖
เพื่อจัดตั้งอาชีวศึกษาจังหวัดเป็นส่วนราชการในส่วนกลางสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
ที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค โดยรูปแบบนี้แจ้งว่ามีข้อจำกัดในการจัดตั้งสำนักงานและจะต้องเพิ่มอัตรากำลัง
ข้าราชการพลเรือนสามัญส่วนกลาง ซึ่งจะขัดต่อมติคณะรัฐมนตรีที่ไม่ให้เพิ่มอัตรากำลังคนภาครัฐ
สำหรับรูปแบบที่ ๒ เป็นการจัดตั้งอาชีวศึกษาจังหวัดให้เป็นส่วนราชการในสถาบันการอาชีวศึกษา
เพื่อให้สถาบันการอาชีวศึกษาทำหน้าที่อาชีวศึกษาจังหวัดในการดูแลสถานศึกษาโดยไม่ต้องเสนอแก้ไข
กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการตามรูปแบบที่ ๑ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติ
การอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ และในรูปแบบที่ ๓ นั้นมีลักษณะเหมือนรูปแบบที่ ๒ แต่มี
ความแตกต่างกันที่กำหนดให้มีการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐทุกแห่งเข้าอยู่เป็นส่วนราชการในสถาบัน

การอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมุ่งหวังเพื่อให้เกิดคุณภาพในการบริหารจัดการตามหลักการจัดโครงสร้างการแบ่งส่วนการแนวสูง ทำให้เกิดข้อดีในหลายประการ สามารถควบคุมคุณภาพการบริหารจัดการ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอของคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬาสถานติบัญญัติแห่งชาติ

ข้อเท็จจริงที่นำไปสู่ปัญหา จากการตอบกระทู้คำถามดังกล่าวไม่ปรากฏว่ากระทรวงศึกษาธิการ ได้ใช้รูปแบบโครงสร้าง การบริหารรูปแบบใด เพื่อกำหนดแนวทางการบูรณาการการทำงานของส่วนราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคร่วมกับคณะกรรมการการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ประกอบกับ ปัจจุบันกระทรวงศึกษาธิการยังคงปล่อยปละละเลยให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีการคัดเลือก และแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่งอาชีวศึกษาจังหวัดและอาชีวศึกษาภาคขึ้นเป็นการบริหารงานภายในอีกหน้าที่หนึ่ง ก่อให้เกิดปัญหาการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามมา ทั้งที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสามารถใช้กลไกของสถาบันการอาชีวศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย เพื่อช่วยกำกับ ควบคุม ดูแลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในทุกภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อคำถาม ในประเด็นนี้ ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ว่า

๓.๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการจะสนับสนุนให้ใช้รูปแบบโครงสร้างรูปแบบใด ที่ไม่ขัดต่อคณะรัฐมนตรีและสอดคล้องกับบทบัญญัติของกฎหมายที่สามารถดำเนินการได้ และมีแผนการขับเคลื่อนให้เป็นรูปธรรมแล้วเสร็จเมื่อใด อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓.๒ เนื่องจากปัจจุบันยังมีสถานศึกษาอาชีวศึกษาหลายแห่งยังไม่ได้เข้าสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษา ส่งผลต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาอาชีวศึกษาเป็นไปอย่างไม่เป็นระบบ และไม่เป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจ ทำให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาไม่มีความเข้มแข็งทั้งที่เป้าหมายสำคัญของการรวมสถานศึกษาและจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษานั้นเพื่อการบูรณาการใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์การเรียนการสอนร่วมกัน สำหรับพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เหตุใดกระทรวงศึกษาธิการยังคงปล่อยปละละเลยให้สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาบริหารสถานศึกษาเป็น ๒ แนวทางทำให้ไม่เกิดเอกภาพในการบังคับบัญชา กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้มีการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเข้าอยู่ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาทั้งหมดหรือไม่ จะดำเนินการเมื่อใด อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

แบบบัญชีรายชื่อ

คำตอบกระทู้ถามที่ ๒๐๒ ร.

ของ รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ
และคำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษา

ข้าพเจ้า คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการแทน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อที่ ๑ กระทรวงศึกษาธิการขอเรียนว่า ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ ที่ ๘/๒๕๕๙ เรื่อง การบริหารจัดการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบกับโครงสร้างทางเศรษฐกิจของประเทศที่เน้นการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ทำให้ต้องมีแผน รองรับการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไป กระทรวงศึกษาธิการจึงมี ความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์การได้มาและวิธีการสรรหาการเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการอาชีวศึกษา โดยออก กฎกระทรวงกำหนดจำนวนกรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหา การเลือกประธาน กรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการในคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งกำหนดให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับแผนการผลิต และพัฒนากำลังคนด้านอาชีวศึกษาของประเทศในปัจจุบัน เพื่อให้การปฏิรูปการศึกษาเกิดประสิทธิภาพ ได้มาตรฐาน มีความเหมาะสมคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการในคณะกรรมการอาชีวศึกษาเรียบร้อยแล้ว

คำตอบข้อที่ ๒ กระทรวงศึกษาธิการได้มีแนวทางการจัดการศึกษาโดยการกำหนดรูปแบบ การศึกษาเป็น ๓ ระดับ คือ การศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ทำให้ในการจัดการอาชีวศึกษา ตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๙ อาจกำหนดให้ประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการเป็นการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อประโยชน์ ในการบริหารงานเกี่ยวกับอาชีวศึกษา ซึ่งได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน หากมีการเปลี่ยนแปลงประการใด ต้องเข้าสู่กระบวนการแก้ไขปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

คำตอบข้อที่ ๓ การกำหนดนโยบายในการพัฒนารูปแบบโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการ และแนวทางบูรณาการการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาร่วมกับคณะกรรมการ การศึกษาธิการจังหวัดนั้น เนื่องจากการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีวิทยาลัย ในสังกัด ประกอบด้วย วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาครัฐ จำนวน ๔๒๙ แห่ง และโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในระบบ จำนวน ๔๘๔ แห่ง โดยมีสถาบันการอาชีวศึกษา ๒๓ แห่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ การอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ กฎกระทรวงการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบัน

การอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ และกฎกระทรวงการรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงทำให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาภาครัฐ ที่ไม่รวมเข้าเป็นสถาบันการอาชีวศึกษาหรือสถาบันการอาชีวศึกษาเกษตร และโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในระบบ ไม่มีหน่วยบริหารงานกลางของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในระดับภูมิภาค

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้มีระเบียบสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาว่าด้วยการบริหารอาชีวศึกษาจังหวัดและอาชีวศึกษาภาค พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาโครงสร้างการกระจายอำนาจตามแนวทางการบูรณาการในการทำงานของส่วนราชการระดับภูมิภาค ทั้งในระดับจังหวัดและระดับภาคต่าง ๆ ตามภูมิศาสตร์ของประเทศ ให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายของประเทศ ซึ่งในการกำหนดโครงสร้างในรูปแบบต่าง ๆ เป็นแนวทางในการเสนอข้อพิจารณาเท่านั้น ยังมิได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับอาชีวศึกษาจังหวัดและอาชีวศึกษาภาคให้เป็นหน่วยงานจัดตั้งขึ้นใหม่ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาแต่อย่างใด